

Peter Westen von

**Meditatio Qvaedam De Chymiae Praestantia & Utilitate Ad Medicam Praxin :
Qvam Viro Johanni Christophoro A Westen, Domino De Leutwed ... Parenti Svo
Devenerando Annvm Ingredienti Millesimvm Septingentesimvm
Qvinqvagesimvm Nonvm**

Roseti: Litteris Rösenianis, [1759]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1002289572>

Druck Freier Zugang

RU med. 1759

Westen, Johann Christ. /a

MEDITATIO QVAEDAM
DE
CHYMIAE PRAESTANTIA & UTILITATE
AD MEDICAM PRAXIN,

QVAM
VIRO
JOHANNI CHRISTOPHORO
A WESTEN,

DOMINO DE LEUTWED, REGIS DANIAE & NORWEGIAE AGENTI,
PRIVILEGIATO TOTIVS CIVITATIS OTHINIAE PHARMA-
COPOLAE,

PARENTI SVO DEVENERANDO
ANNVM INGREDIENTI
MILLESIMVM SEPTINGENTESIMVM QVINQVAGESIMVM NONVM

D. D. D.
GRATVLANS
FILIVS OBEDIENTISSIMVS
PETRVS a WESTEN.
PHIL. ET MED. CULTOR.

ROSETI, LITTERIS RÖSENIANIS.

— 1759 —

29.

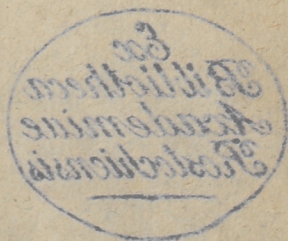

MEDITATIO QVADAM
DE
CLYMAE PRÆSTANTIA & UTILITATE
AD MEDICAM PRAXIN

QVAM
VIRI
JOHANNI CHRISTOPHORO
A WESTEN

DOCTORO DE LEUBUS, REGIS DANICÆ & NORWEGICÆ AGENTI
PREFATO TOTIUS CIVITATIS OPTIMALI PHARMACOPOLAE

PARENTI SVO REVERENDO
ANVM INGREDIENTI
MILLESIMVM SEPTINGENTESIMVM QVINGAGESIMVM NONVM

P. D. D.
GRATVLANZ
ALIVS ORDINIS RVS
PETRVS A WESTEN
PHIL. ET MED. DOCTOR

ROSTOCK, MDCCLXXII, ROSENBLANDI

10

Inter reliquas, quae et olim et hodie maxima cum cura ab eruditis coluntur, scientias, perpolita quoque auctoritatem suam fortius tuita est Mathesis. Tribuunt equidem eruditi scientiis Mathematicis usum universalem, sed adhuc lis est sub iudice: id quod luculentius adparet e dissertatione, Praefide CHRISTIANO EHRENFRIED ESCHENBACH, Medic. Doctore et Professore Mathem. Cel. a me defensa, quae quaestionis: *Estne Matheseos usus adeo universalis?* negativam demonstrat opinionem. Et, si quae scientia usum praebet universalem, me quidem iudice, Chymiae potius ac Mathesi hunc decernere debemus honorem.

Chymiam, Medicinae esse partem, atque scientiam, sive artem, non minus utilem, quam necessariam, quis est quem fugiat?

A 2

Chymiam

Chymiam dico *scientiam*, quatenus physicarum, in corporum mixtionem eorumque partes constituentes, inquisitionum Theoriam certis fundamentis superstructam tradit: et *artem* nuncupo, quatenus practicis laboribus, adeoque experimentis actu institutis, commemoratas propositiones Theoreticas firmat.

Quantus vero usus ex illa in salutem publicam et mortalium res redundet, pauci satis perpendunt. Et quantam in specie opem Chymia praestet Medico, imprimis practico, ii norunt soli, qui commoda exinde in praxin redundantia experiuntur ipsi, dum adversa valetudine affectos sanitati multo jucundius, aliquando et celerius, restitunt, quam illi, qui Chymica remedia singula (quae ad generosa referri constat) aut propter inscitiam, aut propter aliquem, aut simul intempestivum, metum e praxi sua excludunt.

Priores, rationem et experientiam vocantes in consilium; atque in generosorum horum medicamentorum adplicatione prudenter procedentes et caute, praedicto fruuntur, ratione aegrotorum suorum, usu. * Posteriores, una vel altera forte experientia, eaque debite haud instituta, perterriti, aegrotis suis adeo quam priores consulere nequeunt; id quod e sequentibus patebit. * *

Chymia

* Vide SCHELHAMMERUM in *addit. ad Conringii introd. C. VII. §. XIII. p. 254.*

** Confer. GEORG. CHRISTOPH. DETHARDINGII *Diff. de medico temperario. Rost. 1752.* itemque WEDELI *Diff. de frustranea et inconvenienti medicamentorum adhibitione C. II. §. II. p. 22.*

Chymiae ope varia produci, quae ad vitae nostrae commodum et usum multis modis faciunt, monstrari facile potest, (licet hoc ipsum nonnulli forte Chymiae minus tribuant); panem namque et cerevisiam coquere, vitris flatu figuram dare, metalla liquefacere et separare, typos ducere ex aere, cudere, inaurare, saponem, sacchara, sal et nitrum praeparare, globos, tormenta bellica fundere, aliaque ejus generis, non esse nisi chymicas operationes, adeoque chymiae adjumento perfici, nemo certe, nisi chymiae ignarus, negabit.

Ratio autem, ob quam medici varii chymiam minus curant, me quidem judice, in eo est ponenda, quod alii sibi persvadeant, Chymiam sola respicere metalla, nec eandem pari quoque modo ad regnum vegetabile atque animale pertinere: alii forte observaverint, chymiam empirice tractari a multis, Theoria omni neglecta; hincque factum esse, ut chymica ars, mechanica esse coeperit. Sic quotidie panis, cerevisia et spiritus vini, praeparantur ab artificibus nude practicis, quos physicae rationes fugiunt, cur ita coqui praedicta debeant atque destillari, nec alio modo nescientes; qui ergo nullatenus intelligunt, quare labores incepti nunc feliciter succedant, nunc vero opera perdat atque pretium. Coquus e. g. cibos praeparat; digestio tamen, quam ventriculus inchoat, et machina papiniana ejusque effectus, ipsi penitus sunt ignotae. Fibularius, faber auratus, monetarius etc. separant, cementant, calcinant, liquefaciunt, reducunt, solvunt, amalgamant, ferruminant, nec tamen operationum harum omnium fundamentum quaerenti explanare possunt (licet diversas aliquando chymicas operationes idem artifex suscipiat) sed potius talia agunt, quae experientia sola ipsos docuit; qui simul singuli, si solida gauderent theoria, non modo

A 3

labo-

laborarent de successu tutiores, sed et vitia in operationibus aliquando obvia, vel evitare, vel facili emendare possent negotio.

Contentus hisce paucis monstrasse, quantus sit usus Chymiae in potioribus ad vitam necessariis rebus, nunc mearum duco partium, ut demonstrem, chymiam medico practico non utilem esse solum, sed et adeo necessariam, ut illa carere prorsus nequeat; atque id ut exsequar, probabo, medicum practicum, Chymica cognitione instructum, longe antecedere aliis, eam aut negligentibus aut nescientibus: quaedam pauca de Alchymiae a Chymia diversitate partim, partim convenientia cum eadem, praefaturus.

Chymia et Alchymia (licet in communi vita saepius promiscue sumantur haecce vocabula) multum a se invicem differunt. Prior versatur circa omnia, quae ullo modo ad materiam medicam pertinent. Posterior in sola inquirat metalla, et speciatim in metalla ignobiliora, in nobiliora, imo et nobilissima mutanda; Neque in eo tantum differunt ambae, sed et ratione certitudinis, si laborum eventus spectetur. Sane, in hoc ultimo, quantum prior posteriori utilitate antecellat, illi optime dijudicare poterunt, qui, nulla spe vana capti, vel aliorum experientias aequa lance perpendere didicerunt, vel ipsi manum operi admovent.

E contrario autem et Chymiae nonnulla sunt communia cum Alchymia; quorum refero, quaecunque prior in metallorum proprietatibus, ad tempus commutandis, praestat. E. g. granum stanni unicum sufficit ad privandum mille auri grana, malliabilitate sua et ductilitate: mercurius

mercurius sublimatus, sal ammoniacum, sal commune, auro gravitatem ipsi specificam, et fixitatem demere valent, ita ut sublimari possit et supra alembicum duci, prouti KUNKELIUS in Laboratorio Chymico monstrat. Si aurum Borace solvatur, tunc friabile illud fit; atque spiritus fumans Cassii auri formam mutat in aliam. Marcasita, si misceatur Tartaro Vitriolato, et in alembico super ignem ambo tractentur, tunc acidum Vitriolicum, Tartari Vitriolati sese conjungit cum inflammabili marcasitae, unde Sulphur existit; Si vero cum Sale Alkali coquatur eadem, nullum producit Sulphur. Mercurius vivus cinabari inhaerens limaturae martis adjumento reviviscit; Cerussa, lithargyrium etc. ope pingvedinis sive phlogisti cujusdam, ad pristinum statum metallicum reducuntur, id quod in aliis quoque, simili modo praeparatis pristinique formae restituendis, succedit. Tandem denique in scientiam utramque quadrat, quae Cel. HENKELIUS in libro intitulo: *Die Kieß-Historie* p. 51. enunciat: „Ut plurimum, dicens, non invenitur id, quod quaeritur, aut saltem difficulter invenitur; id vero, de quo ne cogitatur quidem, sponte quasi se offert.

Jam in Chymiae proprietates accuratius inquisiturus, & in specie, Chymiam omnia respicere naturae regna tria, eamque ex singulis hisce largiri medicamenta, in Medica praxi utiliter adhibenda, demonstraturus, primo ejus dabo definitionem.

Chymia nimirum est ars, docens regulas, quarum ductu corpora sensibilia ope ignis actualis inter se vel componuntur vel resolvuntur, (unde et *ars Syncrifeos et Diacriseos* nonnullis audit) eorundemque mutationes ope sensuum examinans. Dicitur et *Chymia et Chemia*:
Unde

Unde vero haec nomina originem ducant, omnes inter se haud consentiunt autores. Nonnulli Chymiam a $\chi\omega\omega$ vel $\chi\epsilon\sigma$ dictam existimant, quod scilicet metalla dura liquare et fundere primum docuerit. Alii $\chi\epsilon\mu\iota\alpha$ nominant, et quasi artem Aegyptiacam, sive, quia, ut refert PLUTARCHUS in libro de Iride et Osiride, Aegyptus a sacerdotibus, sacra lingua, Chemia adpellatur: sive quia, ut legere est apud HERODOTUM, in Aegypto oppidum quoddam antiquitus inveniebatur, *Chemis* nominatum, atque sic Chemiam, quasi artem Aegyptiacam, in Aegypto scilicet primum, seu inventam, seu excultam, dictam putant.

Ex definitione data fluit, ut *Chymicus* ille nominetur, qui artis dissolvendi per ignem et coagulandi, peritus est. Atque *Chymica* dicuntur ea medicamenta, sive liquida sive sicca, quae Chymici ignis ope praeparant, ut nimirum gratiori et minori quantitate ab aegris adsumantur.

Quoad ortum Chymiae, autores tradunt, Chymicam artem esse antiquam, et jam ante tempora Mosis excultam, e quibus tabula sinagoga Hermetis Trimegisti, uti BORRICHIVS in libro de ortu et progressu Chymiae perhibet, ortum trahit. * Et quoad fata quaedam specialia, si Graeco Historico SUIDAE fides est habenda, Imperator DIOCLETIANUS Chymicos omnes eorumque scripta comburi iussit, Chymiam esse artem magicam, iudicans: Unde et Alchymiae cultores, characteres et mysticum Alchymicorum genus scribendi derivant, per-

* Vide STHALII *Diff. de medicina origine et progressu*.

vasi scilicet, majores sub illis artem suam abscondisse, ne eandem, ac socii, experirentur fortunam. **

Chymia porro tota ab autoribus dividitur in Physicam, Pharmaceuticam, Docimasticam, Metallurgicam, Mechanicam, Oeconomicam et Hydraulicam: At vero, num divisio ista completa, an incompleta dici mereatur, adhuc sub judice lis est. Pariter ac quaestio: An principiorum titulum jure tueantur Sal, Sulphur et Mercurius, nota Chymicorum principia tria: Deinde a BECKERO in Physica subterranea, terra salina vel vitrificabilis, terra sulphurea vel inflammabilis, ac terra mercurialis vel volatilisans potius adpellata? nondum est decisa.

Chymia versatur circa mixta heterogenea: et objecta ejus sunt tria regna, singulaque ideo corpora huc referenda, licet horum omnium non idem existat usus, quoad medicinam practicam.

Corpora quaevis dividuntur in mixta, composita, decomposita et superdecomposita, ex quibus iterum corpora medica sive medicamenta, adgregata, et mixta nascuntur. Prior divisio respicit corporum relationem inter se; posterior vero sumta est ex chymica eorundem praeparatione, mixtione et separatione, ad hunc illumve scopum. Liceat omnium existendi modum accuratius paulo considerare.

I) *Mixta* ejusmodi sunt corpora, quae ex puris ejusdem generis et a se diversis principiis physicis primis sunt composita, qualia sunt

B aurum,

* Vide *Medicinam Hermeticam* C. XIV. et XV. pag. 399--422.

aurum, argentum, ferrum, cuprum, stannum, plumbum et acidum vitriolicum.

II) *Composita* oriuntur ex unione mixtorum, e. g. Vitriolum constat ex acido primigenio et terra metallica, sulphur ex acido vitriolico et phlogisto, etc.

III) *Decomposita* vocantur illa, quae ex mixtis constant et compositis, ut: Cinabaris e sulphure et mercurio, antimonium e partibus regulinis et sulphure comuni.

IV) *Superdecomposita* ad metalla solummodo respiciunt, quibus mixta acceperunt et composita, usque ad abundantiam, e. g. ipsa metalla et amalgamata.

Hae subordinata sunt iterum

I) *Adgregata*. Hoc nomine nuncupantur medicamenta, quae ex mixtis, compositis, decompositis, et superdecompositis constant, ita tamen destructis, ut ope artis in pristinum statum possint reduci, e. g. Camphoram in acido vitrioli vel nitri solutam, aqua fontana affusa in substantia praecipitat. Cinabari cum limatura martis permixta, praecipitatur et forma iterum currente dotatur mercurius, per acidum vitrioli antea ligatus fixatusque. Cuprum, acido nitri vel vitrioli solutum, frusto martis praecipitatur.

II) *Mixta vel Composita* medicamenta sunt, quae ex tribus regnis in unum corpus coeunt, neque amplius separari possunt, e. g. Essentiae, Tincturae, Elixiria, Balsama, Unguenta, Massae pilularum, Emplastrum,

stra, pulveres compositi, pulvis epilepticus marchionis, et hujus generis alia.

Ex allatis sine dubio adparebit, quid chymia ejusque objectum sit, nec non, quae ejus ope praeparentur medicamina. Superest, ut demonstrem, Chymiae, et, quatenus de eadem participat, Pharmaciae quoque cognitionem intimiorem, medico practico utilem esse et necessariam.

Quodsi antiquiores consulantur medici, de partibus corporum naturalium constitutivis, et viribus eorundem medicis, exinde fluentibus: constat, in illorum scriptis non loqui, nisi de characteribus, coloribus, aliisque externis medicamentorum proprietatibus, de similitudine cum hoc illo corpore, de qualitatibus occultis, de frigidity et caliditate in 1. 2. 3. 4. gradu productis, et id genus similibus; Quin et HERMANNUS in eundem finem finxit sibi, in Cynosura materiae medicae, ejusmodi partes, entia constituentes: quae singula tamen medicis hodie non minus displicent, ac pulsus Galenici.

Ast meliorem longe hodierna chymia, et, quatenus ad Chymiam pertinet, Pharmacia, de partium medicaminum indole ac compositione, cognitionem docet*, prouti BOERHAVII, STAHLII, GÖEPPROY, NEUMANNI et, qui horum vestigia feliciter presserunt, CARTHEUSERI, LUDOLFI, SCHARSCHMIDII, LÖSEKE, POTTII etc. scripta probant, e quibus, in specie BOERHAVIUS in Elementis

B. 2 Chym.

* Vide Medic. Hermetic. I. c.

Chym. Part. I. p. 7. „Chymia, inquit, magnum habet influxum in medicinam, quae quippe e fontibus Chymiae oritur, quod ipsum variis in locis ibidem repetit autor, consentientes habens alios adhuc viros doctos, e quibus ad KRÜGERUM, in Physica sua p. 4. §. 3. provocasse sufficiat, nec non ad JOH. CRATONEM, qui in praef. oper. Fallopii: „Chymiam, dicit, plurimum splendoris arti medicae offerre, affirmo, itemque ad GEORG. WOLFG. WEDELIUM Physiolog. Reformat. p. 1. „Nulla parte medicina magis proficit hodie, quam Physiologia et Chymia, nam reliquae omnes ex hoc fonte judicandae, inquam, et ultimo ad DE FONTENELLE „La Chymie est la maniere de faire la Médecine par une Méthode facile, aperte profitentem.

Cum igitur testimonia adducta probent, Chymiam Medicinae novam attulisse lucem, ejus opē Medicus pretiosam hominis valetudinem conservare, amissamque restituere valet; atque id ipsum medici praesertim practici officium fit; praetereaque medicus duplicem hunc finem non nisi medicamentis datis attingere queat: nec non tria regna ista, ex quibus medicus sumere debet media, quorum usu morbis aut fundamentaliter aut palliative mederi potest, praecise sint objecta chymiae: hinc concludo, Chymiam, ac, quae huc quoque referenda est, Pharmacia, omnium Medicinae partium, inprimis vero Clinicae, esse fundamentum, neminemque, iis neglectis, in hac ipsa medicina clinica multum profuturum esse. Ubi tamen simul fateor, solidam harum scientiarum cognitionem, non nisi multo cum labore comparandam, me intelligere; neque, a limite eam tantummodo salutare, ac, quae habeat Chymia, primis gustare labiis, ad hanc sufficere cognitionem.

Physicae

Physicae quoque naturam si consideremus, facile patebit, illam a Chymia multis in locis rationum fundamenta mutuari, e. g. in Cap. de coloribus, testantibus id ROBERT. BOYLE, in Tract. de Coloribus, et ROHAULT in Tract. Phys. Part. I. C. XXVII. porro, WOLFARTO in Instit. Phys. curios. vel clave Philosophiae experiment. concisa, Basel. 1712. LÖSCHERO in Physica experiment. compendiosa, Wittenberg. 1715. HENR. von SANDEN, aliisque. Cumque Physiologia, quae est e numero disciplinarum medicarum, proprie non sit, nisi pars physicae, ad corpus in specie humanum adplicatae, exinde quoque adjumentum patet, quod reliquis medicinae partibus Chymia prestat. Mixtio namque corporum, digestio ciborum, chylicatio, sangvificatio, commutatio feri in sanguinem, et sanguinis in serum, non nisi per Synerisin et Diacrisin Chymicam probari et explicari possunt *

Pharmacopola, nulla solida Chymiae cognitione inbutus, officio suo satisfacere nequit, et medicamenta, ab eo praeparata, secure adsumi nequeunt. Jam vero, si Chymia adeo necessaria est Pharmacopaeo, quanto magis erit necesse, ut Medicus, imprimis practicus, Chymiam fundamentaliter addiscat, cum et officinae Pharmaceuticae ipsius inspectioni sint creditae; adeoque Medici postulet officium, labores Pharmacopolae dirigere; eosdem, si opus, corrigere; in medicamenta inquirere, et de bonitate eorum judicium ferre; quae omnia nunquam praestabit, si nesciat Chymiam, seu fundamentum artis Pharmaceuticae. Porro, Medicus, cum certitudine praxin exercendam adgrediens,

B 3

optime

* Vid. CHRIST. VATERI *Physiol. experimentis et demonstrationibus chymicis illustrata et confirmata*. Witteb. 1701.

cognoscere debet cum simplicia, tum praeparata medicamenta, qualia scilicet sint, et e quibus consistant partibus; ab hisce ultimis namque dependet effectus eorum. Adeoque Chymiae et Pharmaciae notitia carens, licet in reliquis scientiis medicis specialibus progressus fecisset haud contemnendos, in praxi tamen medica incertus quolibet haerebit momento.

Nonne aegrotus Medicum considerat tanquam auxiliatorem, totum se ipsi tradens, et ab ipso sanitatis restitutionem sperans? Nonne finis ultimus medicinae est salus et vita humana, quibus pretiosius cogitari nihil potest? Verum et, nonne spes aegrotum fallit omnis, si Medicus media non noverit, quae globus noster terraqueus ad sanitatem restituendam adeo largiter offert? Medicus, Chymiae et Pharmaciae notitia destitutus, similia praestabit, me iudice, quod miles praestat, armis, quodque Chirurgus, Instrumentis carens; Unde et Pharmacopolia, praesertim quatenus chymicis instructa sunt remediis, rite praeparatis, merito armamentaria Medicorum nuncupari possunt.

Objici quidem mihi potest, Medicos antiquissimos e. g. Hippocratem, Galenum etc. Chymiam licet non edoctos, nihilominus morbos cum successu sanasse. Verum enim vero, cum certum sit, novos morbos singulis nasci seculis, qui partim ex perverso hominum vivendi genere oriuntur, nullus non mihi concedet, multos morbos post Hippocratis et Galeni tempora esse obortos, qui medicamentis antiquitus cognitae tolli nequeunt. Quisnam enim Medicus, nostris temporibus, medicamentis Galenicis luem veneream, gonorrhoeam virulentam, fluorem album malignum et benignum, scabiem, scorbutum malignum etc. radicaliter

caliter sanabit? Num et Chirurgus absque mercurialibus, lapide infernali, aqua calcis vivae etc. aliquid laudabile in morbis, haec in specie remedia requirentibus, praestabit? De hisce saltem morbis nihil invenimus in scriptis veterum, qui alias omnem navarunt operam, singulos sui temporis morbos quam accuratissime describendi. Et hodierna certe experientia docet, eosdem solis medicamentis Galenicis non posse sanari, unde et lues venerea, ex America in nostram regionem translata, sub initium multa millia hominum, specificis deficientibus, trucidavit. Posteaquam vero mercurius dulcis, panacea mercurialis, æthiops mineralis, antimonium diaphoreticum, Sulphur auratum antimonii, Tinctura antimonii, aliaque hujus generis medicamenta, per Chymiam sunt inventa, lues venerea etc. tam facili tollitur negotio, ut illi sanandae Chirurgi saepius soli, idque feliciter, operam dent. Animus interim nullus mihi est, medicamenta Galenica quaevis rejicere. Id ipsum conamen esset aequè taxandum, ac si semper adplicare quis vellet eadem sola. Habent enim Galenica suum quoque in praxi Medicum usum; Imo et in quibusdam morbis e.g. chronicis, aliquando praefenda sunt Chymicis, et antiquiores medici chronicos morbos varios adeo majori cum successu sanarunt, quam nos hodie sanamus, quoties eos medicamentis potissimum Chymicis tollere adlaboramus, ut exinde enatum sit proverbium: Morbi chronici debent medicamentis chronicis superari.

Chymiae itaque, secundum haecenus adducta, maximam debet auctoritatis portionem Medicina. Chymia ejus est fundamentum, et partium, quae illam constituunt. Docet Medicum, utile separare ab inutili. Ea indicat medicamentorum vires, medico clinico scitu adeo, et
sum.

summe necessarias. Chymia praeunte, discit medicus omnes mutationes et reactiones ingredientium adcurate dijudicare; discit rationes, propter quas hoc vel illud medicamentum misceri nequeat; discit, cur vitriolum tam e ferro et sulphure, quam e ferro, cum oleo vitrioli aqua diluto, praeparari possit; cur Tartarus vitriolatus et Arcanum duplicatum, Cinabaris antimonii, nativa et factitia, Sal geniste, cinamomi, cardui benedicti, centaurii minoris, etc. Sal alcali depuratum et Sal tartari, etc. iisdem gaudeant viribus, adeoque et promiscue dari possint. Chymiae ope porro cognoscit, Tincturam antimonii et Tincturam tartari in hoc solum a se invicem differre, quod prior partes Sulphuris antimonii quasdam in se contineat, posteriori vero nullae ejusmodi particulae insint. Per eandem novit, omnes Spiritus Volatiles eundem effectum praestare; Antimonium diaphoreticum, Bezoardicum minerale, et Joviale, etc. parilia esse remedia: Novit etiam, qui fiat, ut Spiritus cornu cervi, Liquor cornu cervi succinatus etc. sudorem provocent, resina Jalappae, Aloës, Rhabarbarum etc. purgent; absorbentia in acore ventriculi et humorum, adhibeantur cum fructu. Chymia docet, omnia medicamenta ad lapidem lydium rationis et experientiae revocare. Praecavet etiam, ne nomina quibusdam, non solum simplicibus, sed etiam praeparatis imposita medicamentis, in errorem deducant: Monstrat e. g. Lapidem cancerorum, Carpcionum, Percarum, Bezoar etc. non ad regnum minerale, sed ad animale pertinere; Sanguinem draconis non animale quid, sed vegetabile esse; Terram Catechu s. Japonicam, orleanam, etc. non ad regnum minerale, sed ad vegetabile esse referendas; Mercurium vitae, propter effectus vehementiores, mercurium mortis potius dicendum, non praeparatis mercurii debere adnumerari, sed antimonii, cum ne granum quidem mercurii in se contineat, sed

sed tantummodo regulus quidam antimonii sit dissolutus et destructus; Tandemque, Lac lunae non ad animale, sed minerale regnum; aquam benedictam Rulandi non ad cordialia, sed ad vomitoria, pertinere.

Dubitandum forte esset, dari Medicos, qui haecce omnia nesciunt, nisi confusae quarundam formularum a practicis subinde praescriptiones id satis superque probarent. Verum non solum in hisce aliquando peccatur: sed etiam in dosi medicamentorum, in formulis determinanda, erroris a practicis junioribus, insimulque indoctis, commissi exempla novi, * ut nisi pharmacopola cautius processisset in miscendis praescriptis, ac practici tales in praescribendo, aegrotus facile vitia haec maximo sui periculo lussit. Neque id hoc loco praetermittere possum, tales nihilofecius practicos haud raro pharmacopolam contemnere, parvique aestimare; id quod ipse in trium annorum praxi chymica ac pharmaceutica saepius vidi.

Quodsi ultimato quaeratur: Unde fiat, ut clinicus medicus unus in aegrotis restituendis saepius majori cum certitudine et felicitate verifetur, ac alter? me iudice, nulla tam frequens hujus rei subest causa, quam, quod prior Chymiam et Pharmaciā ad exemplum BOERHAVII, HOFFMANNI, aliorumque probe edoctus sit, posterior vero hac notitia careat. Unde et hic ultimus, in praescribendo et praescripta adplicando, nimium aliquando fluctuans, in causa est, ut vulgus hominum medicinam habeat pro arte maxime incerta, quin et Medi-

* Vid. et POLYC. GOTTL. SCHACHER. *Dissert. de recto rationis et experientiae usu in praxi.* Lips. 1723.

dicum lufori comparans, alium majori gaudere fortuna coeca, ac alterum, judicet: hinc Chirurgis saepe majorem ac Medicis fidem habeat, illosque his longe praeferat. At quantum fallantur, qui adeo judicant temere, Hippocrates jam monuit in libro de locis in homine, pag. 398. No. LVIII. „Quid opus est, dicens, fortuna Medico, si medicamentorum vires cognitae sint.

Haecenus de Chymia locutus sum. Si propositum et vires permisissent, addidissem plura ad pharmaciae cognitionem intimiorem, Medico practico itidem necessariam, spectantia. Unde namque oriuntur confusae minusque justae compositiones in dispensatoriis nostris, aliisque tam veterum quam recentiorum Medicorum scriptis obviae, nisi quemadmodum e Chymiae, sic et e Pharmaciae ignorantia? Narrassem, quod non sufficiat Medico practico, formulas tantummodo quasdam, in academiis a praeceptore auditas, aut e libris lectas, nude transcribere; quod multo minus cordatum practicum deceat, cum Pharmacopoeo ejusmodi inire pactum, quod aegroto duplices facit sumtus: sed, quod ad praxin feliciorum potius faciat, si Medicus practicus frequenter Pharmacopolia ingrediatur, simplicia omni studio et quotidie consideret, nec non compositorum praeparationi adstet. Sed hic sisto gradum, quae ad hanc in specie materiam pertinent, ulterioribus aliquando curis servans.

Haec sunt, Parens carissime, nec non maximopere devenerande! quae, pro capacitate virum, stiloque adhuc parum polito conscripta, tanquam studiorum meorum specimen primum ad Te mittere sum conatus. Multum diuque haesitanti mihi, num auderem talia, laetum

laetum hocce novi anni auspiciū, ut eo ipso progressuum meorum in arte salutari rationem redderem, ansam suppeditasse credidi. Quilibet hominum gratias agit Fautoribus atque Patronis. O! quanta sunt tua in me beneficia, quorum recordatio me omni jure ad gratiarum actionem excitare debet? Curasti, Pater dilectissime! ut statim a prima aetate illis imbuerer scientiis, quae futuro Medico usui sunt summo; Curasti, ut Chymiam et Pharmaciam, ceu partes Medicinae, inprimis practicae, principales, funditus addiscerem, unde jam fructus quotidie capio optimos, et in posterum similes mihi promittere queo. TIBI omnia debeo, quibus ad Thermidis castra, ad hoc usque tempus sequenda, opus mihi fuit: Teque tanquam unicum, eumque certissimum, veneror futurorum meorum conaminum medicorum promotorem. Faxit Numen benignissimum, ut beneficium TUORUM messem metas largissimam; Conservet TE saluum et incolumem, ut Nestoreos attingas annos. Valeas in familiae nostrae decus atque solatium. Valeas, et cum novo anno novum nanciscaris sanitatis augmentum. Deus T. O. M. adnuet hisce precibus, quas ardentes fundit, qui, ut Paterno eum amore perpetuo amplectaris, rogat

Tuus

Rostochii

VI ID. Jan. MDCCCCLIX.

obsequiosissimus et obstrictissimus filius
PETRUS A WESTEN.

ovi anni auspiciu, ut eo ipso progressuum meorum
rationem redderem, ansam suppeditasse credidi. Qui-
gratias agit Fautoribus atque Patronis. O! quanta
beneficia, quorum recordatio me omni jure ad
nem excitare debet? Curasti, Pater dilectissime! ut
actate illis imbuerer scientiis, quae futuro Medico
o; Curasti, ut Chymiam et Pharmaciam, ceu partes
rimis practicae, principales, funditus addiscerem,
is quotidie capio optimos, et in posterum similes mihi
o. TIBI omnia debeo, quibus ad Thermidis castra,
empus sequenda, opus mihi fuit: Teque tanquam
e certissimum, veneror futurorum meorum conaminum
motorem. Faxit Numen benignissimum, ut benefi-
M messem metas largissimam; Conseruet TE saluum
ut Nestoreos attingas annos. Valeas in familiae no-
ae solatium. Valeas, et cum novo anno novum nancif-
ugmentum. Deus T. O. M. adnuet hisce precibus, quas
, qui, ut Paterno eum amore perpetuo amplectaris,

Tuus

obsequii

MDCCCLIX.

obsequiosissimus et obstrictissimus filius
PETRUS A WESTEN.

